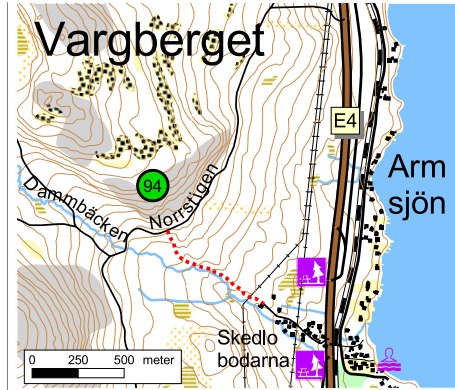

94 Vargberget

Ett par kilometer norr om gränsen till Häl-singland, strax väster om E4, reser sig det geologiskt intressanta Vargberget. Härifrån har man en vidsträckt utsikt över Armsjön och skogsmarkerna ända bort till havet. I bergets sydsluttning finns norrlandskustens, och kanske också Sveriges, största och mest sammanhängande klapperstensfält, som visar var strandlinjen låg för ungefär 8000 år sedan. Landområdena nedanför klapperstensfälten var då havsbotten.

Stenar med allsköns lavar och några mos-sor dominerar dessa gamla strandvallar. Här och där står gamla knotiga tallar och liggande ihåliga tallstammar. I skogspartierna mellan klapperstensfälten finns fina blåbärsmarker. Turen uppför berget kräver att man ser var man sätter fötterna – men det är det värt!

26 km från Sundsvall till Skedlo fåbodars; åk E4 söderut och ta till höger precis innan in-farten till Armsjöns rastplats på E4 högra sida. Där finns en busshållplats skylt som det står Skedlo fåbodars på. Härifrån är det drygt 300 m till vägen slutar och en stig tar vid.

Geologi

På Vargberget finns ett 40-tal synliga, upp till 800 m långa strandvallar, på olika nivåer mel-lan 120 och 200 m över havet. Dessa bildades då landet höjde sig ur havet efter inlandsisens avsmältning. Havets bränningar svallade bort de finare partiklarna och kvar blev rundslipa-de block och stenar som havsisen sedan pres-sade samman till vallar.

Växter

På en liten myr, intill där Dammbäcken passe-rar den gamla kustvägen, blommar rikligt med Jungfru Marie nycklar och skogsnycklar un-der senare delen av juli. I den rika granskogen längs bäcken och stigen mot Skedlo fåbodars kan man få se den fridlysta skogsknipproten och den sällsynta kambräken. Skogsknippro-ten blommar i början av augusti.

Utsikt mot Armsjön från Vargberget

Svampar

I granskogarna mot länsgränsen finns gott om svamp, med sydliga delikatesser som svart trumpetsvamp. Här finns också den intressanta, dödligt giftiga, arten vit flugsvamp ("destroying angel"), som är vanligast i de sydöstra delarna av Medelpad.

Djur

Fåglar som spillkråka, tjäder, större hackspett, korp och grå flugsnappare.

I närheten

Följ Dammbäckens norra sida tillbaka från Vargberget till Skedlobodarna. Sträckan från skogen och bäcken har höga naturvärden som borde skyddas eftersom området i övrigt är hårt ansatt av skogsbruket.

Dammbäcken är en vacker skogsbäck som meandrar i sel och fors. Det är en lätt promenad genom en fuktig och frodig barrblandskog med rejält pampiga tallar och inslag av riktigt grova björkar. Parallellt med bäcken går ett läckert mosstäckt fuktstråk med orkidéer som skogsnycklar och spindelblomster samt den mycket sällsynta ormbunken kambräken! I skogen finns gott om svamp, både i form av trädlevande tickor och som marksvampar. Många olika arter av riskor, kremlor, soppar och kantareller, men också av spindlingar som är en grupp svampar med många signalarter för höga naturvärden.

Vägen nedanför Vargberget, parallellt med E4, heter Norrstigen och användes redan på 1600-talet och även tidigare än så.

Östra Järnåstjärn söder om Vargberget (tag av från E4 alldeles innan Hälsingegränsen, sen höger in på Norrstigen och sen vänster upp för backen) är en vacker liten oas i hyggelandskapet med vit näckros och notblomster. Där kan man få se arter som ormråk och gluttsnäppa vid tjärnen.

Vid västra Järnåstjärn finns rester av en stor fåbodvall, Järnåbodarna, som nyttjades av närliggande byar. I början av 1900-talet fanns 10 stugor, nu syns bara resterna av grundstenar och eldstäder. Gör som fåbodstintorna och följ stigen på 3 km från Orrsjön till fåboden. Söder om fåboden finns Nils Linnmans mäktiga björk, troligen mer än 300 år gammal.

Hökberget (norr om Vargberget med infart från Maj) - fin utsikt och bra fågelskådarpåls, och då främst under hösten då i första hand flyttande rovfåglar sätter sin prägel på lokalen.

Skärsättsstugan, en fin utflyktsstuga med 1.5 km barnvänlig promenad från parkeringen. Den drivs av Torrsjö byalag. Åk in vid Maj mot Ortsjön. Ta höger vid Torrsjö gamla skola mot Skärsätt. Parkera efter cirka 500 m vid en liten väg upp till höger.

Kambräken